

ДУА «Агарэвіцкая сярэдняя школа» Ганцавіцкага раёна
Мерапрыемства ў рамках інфармацыйна-адукацыйнага праекта ШАГ

Тэма: КАРЭННЫ ПЕРАЛОМ У ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЕ

9 клас

Мэты мерапрыемства:

I. Адукацыйная:

- раскрыць сутнасць, паказаць вытокі карэннага пералому ў ходзе Вялікай Айчыннай вайны;
- паказаць сусветна-гістарычнае значэнне разгрому фашысцкіх армій пад Сталінградам і ў Курскай бітве;
- прасачыць ход вызваленчых баёў восенню 1943 года.

II. Развіваючая:

- працягнуць развіццё картаграфічных, храналагічных уменняў;
- ажыццяўленне рэканструкцыі бітв, давая магчымасць пачуць сябе ўдзельнікамі грандыёзных падзей;
- працягнуць развіццё навыкаў характарыстыкі гістарычнай асобы, працы з дакументамі (тэкставымі, гукавымі і відыё).

III. Выхаваўчая:

- фармаваць цікавасць да гістарычнай навукі, выхоўваць пачуццё патрыятызму і любові да Радзімы.

Ход мерапрыемства

Настаўнік. Добры дзень, вучні і госці! Нам вельмі прыемна, што вы наведаліся да нас на мерапрыемства.

Як вы ўжо заўважылі ў мяне ў руках кавалачак хлеба. У блакадны Ленінград кожнаму рабочаму выдавалі па 150 г, а астатнія атрымлівалі - 125 г. Я хочу, каб вы падзяліліся ім не згубіўшы ніводнай крошкі, і вамі з'едзены хлеб стаў сімвалам павагі да старэйшых, падтрымкі і сяброўства не толькі на сённяшнім уроку, але і доўгія гады.

(гучыць урывак ваеннай песні і ідзе паказ слайдаў)

План мерапрыемства

1. Ад Масквы да Сталінграда.
2. Сталінградская бітва.
3. Курская бітва.
4. Тэгеранская канферэнцыя

Уступнае слова настаўніка. Паведамленне тэмы, мэтай мерапрыемства.

Праблемнае пытанне: Як вы можаце растлумачыць значэнне тэрміна “карэнны пералом”?

(Карэнны пералом - перахват стратыгічнай ініцыятывы, пераход ад абароны да наступлення).

Давайце успомнім, што вядома пра Маскоўскую бітву?

(30 верасня 1941 – 20 красавіка 1942 г., перамога Чырвонай Арміі, прасунула праціўніка на захад на 100-250 км).

Ад Масквы да Сталінграда.

1. Расказ настаўніка, які суправаджаецца паказам слайдаў.

Поспех, дасягнуты Чырвонай Арміяй у бітве пад Масквой, неабходна было замацаваць на вышэйшым перамогамі. На зіму-вясну 1942 Стаўка Вярхоўнага Галоўнакамандавання паставіла задачу разграміць войскі групы армій «Поўнач» і ліквідаваць блакаду Ленінграда. На заходняй кірунку планавалася акружыць і разбіць ў раёне Ржэў і Вязьмы злучэнні групы армій «Цэнтр», а на поўдні - вызваліць Данбас і Крым.

Бязлітасныя і кровапралітныя баі разгарнуліся пад Ржэвам. Захад ад Вязьмы вораг здолеў акружыць ўдарную групу 33-й арміі і адрэзаць яе ад асноўных сіл Заходняга фронту. Два месяцы ўдарная група ва ўзаемадзейні з кавалерыйскім корпусам генерала П.А. Белова і партызанамі змагалася з ворагам. Пры прарыве з акружэння б'ольшая частка ўдарнай групы разам з камандуючым М.Р. Яфрэмавым загінула.

Увесну 1942 націск савецкіх войскаў на ворага стаў слабець. Улетку Германія планавала разграміць Чырвоную Армію. Ударныя групы ворага 8 мая 1942 г. пачалі наступ супраць войскаў Крымскага фронту (камандуючы - Дз. Ц.Казлоў). Нягледзячы на ўпартае супраціўленне, савецкія войскі былі вымушаны адступіць.

19 мая 1942 г. праціўнік захапіў Керч. 4 ліпеня 1942 года пасля 250-дзённай абароны савецкія войскі былі вымушаны здаць Севастопаль. Крым быў цалкам акупаваны. Адначасова з баямі ў Крыме разгарнуліся актыўныя баявыя дзеянні ў раёне Харкава. З мэтай вызвалення горада войскі Паўднёва-Заходняга фронту 12 мая 1942 г. пачалі наступ на Харкаў, якое, на жаль, скончылася няўдачай. Большасць савецкіх палкоў і дывізій трапіла ў акружэнне, вырвацца з якога змаглі нямногія. Становішча на паўднёвым крыле савецка-германскага Фронту змянілася на карысць вермахта.

У канцы ліпеня 1942 г. войскі Германіі і яе саюзнікаў разгарнулі наступ на Каўказ і Сталінград. З захопам Каўказа вораг спадзяваўся паралізаваць сілы Чарнаморскага флоту і захапіць нафтавыя раёны. Аперацыя па авалоданні Каўказам атрымала ўмоўную назву «Эдэльвейс». Бітва за Каўказ працягвалася з 25 ліпеня 1942 г па 9 кастрычнік 1943 г. У выніку кровапралітных баёў вораг быў разгромлены.

2. Няўдачай скончылася і спроба прарваць блакаду Ленінграда. Усе атакі войскаў Волховскага і Ленінградскага франтоў былі адбітыя. Каля 3 млн

жыхароў заставаліся ў адчайным становішчы. За час блакады ад холаду, голаду, хвароб і бамбардзіровак загінула каля 650 тыс. ленінградцаў.

(Паказ слайдаў, вучні выказваюць свае пачуцці.)

Сталінградская бітва. Курская бітва.

Настаўнік. Вывучэння пунктаў “Сталінградская бітва” і “Курская бітва” вы будзеце у групах. 1-ая група – стратэгі па Сталінградскай бітве пад кодавай назвай “Уран”, 2-ая група – стратэгі па Курскай бітве пад кодавай назвай “Кутузаў”.

Кожная група атрымлівае карткі з заданнямі (гл. дадатак 1 і 2), кароткія выступленні маршалаў савецкага саюза, ватман з картамі і умоўныя значкі. Па заканчэнню работы кожная група вывешвае на досцы ватман з ходам падзей у бітве і абараняе яе.

Размінка

Мы шмат з вамі гаварылі аб героях, а як можна пражыць вашаму пакаленню ў мірны час. На стале ў кожнай групы ляжыць у белы верш. Прадстаўнік 1-ай групы зачытае яго, а с другой групы зачытае яго знізу ўверх. (дадатак 3)

Абарона работ

Па ходу абароны работ вучняў настаўнік дабаўляе дадатковы матэрыял, дэманстрацыю відыё.

1 група

Настаўнік.

- Такім чынам перамога пад Масквой спарадзіла ў савецкага кіраўніцтва надзею на хуткі разгром праціўніка. Сталін меркаваў, што Гітлер зноў арганізуе наступленне на Маскву і засяродзіў абарону горада. Аднак, у Гітлера былі іншыя планы. Ён пусціў дэзінфармацыю аб аперацыі на Маскву пад кодавай назвай «Крэ́мль», а сам засяродзіў войскі ў паўднёва-ўсходнім і паўднёвым кірунку.

- Да якога горада рваўся Гітлер?

- Для яго гэта было важна. З аднаго боку, Гітлер быў містыкам, лічачы Сталінград горадам Сталіна, горадам правядыра, якога абагаўляў народ, якому давяраў, з стратай горада народ страціць ўсю надзею на правядыра, а з другога боку, Гітлер- тактык. Сталінград - гэта буйны прамысловы цэнтр, які вырабляе танкі, гэта найбуйнейшы транспартны вузел, праз які праходзіла ўся

каўказская нафта ў цэнтр, гэта- вароты на Урал, дзе ўсё металургічныя заводы.
Разгром Сталінграда прывёў бы да пераадолення супраціленню рускіх.

(дэманстрацыя слайда словы Гітлера і Сталіна)

1 вучань. Расказ аб маршале А. М. Васілеўскім.

2 вучаня. Ход падзей (дабаўленне ўмоўных знакаў).

(прагляд відыё дом Паўлава)

3 вучань. Звесткі аб І. І. Якубоўскім

2 група

Настаўнік: Разве можно забыть

Нам с тобой сорок третий

Помнишь – Курская битва

Тогда полыхала?..

И советский солдат,

Уходивший в бессмертье,

Был сильнее огня и надежней металла.

1 вучань. Расказ ад першай асобы аб маршале Г. К. Жукаве

2 вучань. Ход падзей (дабаўленне ўмоўных знакаў).

(прагляд відыё аб танкавай бітве ў раёне Прохараўка)

3 вучань. Звесткі аб А. К. Гараўцу .

Тэгеранская канферэнцыя

(Расказ настаўніка суправаджаецца паказам беззукваго архіўнага відыё)

Важным этапам ўмацавання антыгітлераўскай кааліцыі стала Тэгеранская канферэнцыя, на якой сабраліся кіраўнікі СССР, Вялікабрытаніі і ЗША. Яна працягвалася з 28 лістапада па 1 снежань 1943 Асноўным пытаннем, паднятым на канферэнцыі, была праблема адкрыцця другога фронту ў Еўропе. У прынятай 1 снежня Дэкларацыі аб сумесных дзеяннях у вайне супраць Германіі і пасляваен-ным супрацоўніцтве трох дзяржаў агаворваліся маштабы і тэрміны ваенных аперацый.

Вывад

Перамога! Такое слова паўсюдна гучала ў маі 1945 года, і мы, маладыя, паўтараем яго сёння: “Перамога!” Што для вас значыць гэта слова? (вучні вешаюць свае загатоўкі напісаныя на голубу)

1-ая група – стратэгі па Сталінградскай бітве пад кодавай назвай “Уран” с. 144-145

Заданні.

1. Расказ ад першай асобы аб маршале А. М. Васілеўскім. (с. 149).
2. Працягласць баявых дзеянняў.
3. Размясціць ударныя групіроўкі двух ваюючых лагераў.
4. Месца аб’яднання савецкіх войск.
5. Месца правядзення аперацыя “Кальцо”.
6. Коротка даць звесткі аб І. І. Якубоўскім

2-ая група – стратэгі па Курскай бітве пад кодавай назвай “Кутузаў” с. 148-150

Заданні.

1. Расказ ад першай асобы аб маршале Г. К. Жукаве
2. Працягласць баявых дзеянняў.
3. Размясціць ударныя групіроўкі двух ваюючых лагераў.
4. Месца буйнай танкавай бітвы.
5. Гарады ў гонар , якіх адбываўся першы за час вайны салют.
6. Коротка даць звесткі аб А. К. Гараўцу

Іван Ігнатавіч Якубоўскі (7 студзені 1912 года (па старым стылі 25 снежня 1911 года), вёска Зайцава, цяпер Горацкі раён Магілёўскай вобласці Рэспублікі Беларусь - 30 лістапада 1976 г., Масква) - савецкі военачальнік, Маршал Савецкага Саюза. Двойчы Герой Савецкага Саюза (1944/01/10, 1944/09/23). Герой ЧССР (1970/04/30). Удзельнічаў у абарончым і наступальным этапах Сталінградскай бітвы, змагаючыся на Паўднёвым, Паўднёва-Заходнім, Сталінградскім і Данскім франтах.

Я частка страчанага пакалення

І я адмаўляюся верыць, што

Я магу змяніць гэты свет.

Я разумею, магчыма гэта шакуе вас, але

“Шчасце ўжо ўнутры цябе”.

- Гэта хлусня, на самай справе

Грошы зрабляць мяне шчаслівым

І ў трыццаць гадоў я раскажу свайму дзяцяці, што

Ён - не самая важная рэч у маім жыцці.

Мой бос будзе ведаць, што

Мае прынцыпы:

Праца,

Важней чым

Сям’я

Паслухайце:

З даўніх часоў

Людзі жывуць сем'ямі
Але зараз
Грамадства ніколі не будзе такім, як раней
Эксперты кажуць мне
Праз трыццаць гадоў я буду святкаваць дзесяцігоддзе майго разводу
Я не веру, што
Я буду жыць у краіне, якую сам ствару.
У будучыні
Знішчэнне прыроды стане нормай.
Ніхто не верыць, што
Мы захаваем нашу цудоўную планету.
І вядома
Маё пакаленне ўжо страчана
Па-дурному меркаваць, што
Ёсць надзея.

*Бобка Лілія Яўгеньеўна,
настаўнік гісторыі
Брэсцкая вобласць,
Ганцавіцкі раён, аг. Агарэвічы,
вул. Брэсцкая, д. 9;
кантактны тэлефон: 80164653638*